

Sammanfattning av kommissionens beslut
av den 21 oktober 2014
(Ärende AT.39924 – Räntederivat i schweiziska franc)
(CHF LIBOR)

[delgivet med nr C(2014) 7605]

(Endast den engelska texten är giltig)

(2015/C 72/07)

Den 21 oktober 2014 antog kommissionen ett beslut om ett förfarande enligt artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat fördraget) och artikel 53 i avtalet om inrättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat EES-avtalet). I enlighet med artikel 30 i rådets förordning (EG) nr 1/2003⁽¹⁾ offentliggör kommissionen härmed de berörda parternas namn och huvuddragen i beslutet samt ålagda påföljder, med beaktande av företagens berättigade intresse av att skydda sina affärshemligheter.

1. INLEDNING

- (1) Beslutet avser en enda och fortlöpande överträdelse. Mottagarna av beslutet deltog i en överträdelse av artikel 101 i fördraget och artikel 53 i EES-avtalet. Föremålet för överträdelsen var begränsning och/eller snedvridning av konkurrensen i förhållande till räntederivat i schweiziska franc (nedan kallade *chirds*), referensräntan för schweiziska franc Libor (nedan kallade *CHF Libor*).
- (2) Under den period då överträdelsen pågick var CHF Libor referensräntan för många finansiella instrument i schweiziska franc. CHF Libor fastställdes av British Bankers Association (BBA)⁽²⁾. Räntan fastställdes dagligen för olika löptider (lånens löptider) på grundval av uppgifter från banker som var medlemmar i CHF Libors panel. Dessa banker ombads att varje arbetsdag före en viss tidpunkt lämna uppskattningar av räntor till vilka de ansåg sig kunna låna medel utan säkerhet till en rimlig marknadsstorlek på Londons interbankpenningmarknad, med olika löptider. British Bankers Associations beräkningsombud Thomson Reuters beräknade sedan på grundval av genomsnittet av dessa uppgifter, genom att undanta de tre högsta och de tre lägsta uppgifterna, den dagliga CHF Liborräntan för varje löptid. De resulterande räntorna offentliggjordes omgående och gjordes tillgängliga för allmänheten varje arbetsdag. Vid tidpunkten för överträdelsen deltog tolv banker i CHF Libors panel, inbegripet de två deltagarna i denna överträdelse.
- (3) CHF Liborräntan speglas bland annat i prissättningen av *chirds*, som är finansiella produkter som används av företag, finansinstitut, hedgefonder och andra globala företag för att hantera sin ränterisikexponering (hedging, för både låntagare och investerare), för att generera avgifter som mellanhand eller i spekulations syfte⁽³⁾.
- (4) De vanligast förekommande *chirds* är följande: i) ränteterminkontrakt, ii) ränteswappar, iii) ränteoptioner och iv) räntefuturekontrakt. *Chirds* handlas i hela EES och kan handlas över disk (OTC) eller, när det gäller räntefuturekontrakt, börshandlas.
- (5) Detta beslut riktar sig till följande företag (nedan kallade *mottagarna*):
 - The Royal Bank of Scotland Group plc och The Royal Bank of Scotland plc (nedan kallade *RBS*).
 - JPMorgan Chase & Co. och JPMorgan Chase Bank, National Association (nedan kallade *JPMorgan*).

2. ÄRENDEBESKRIVNING

2.1 Förfarande

- (6) Förfarandet inleddes till följd av en immunitetsansökan från RBS den 9 augusti 2011. Den [...] ansökte JPMorgan om nedsättning av böter enligt tillkännagivandet om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden.

⁽¹⁾ EGT L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Efter Wheatleys översyn 2012 rekommenderade den brittiska regeringen en ny uppsättning institut för att förvalta och övervaka Libor.

⁽³⁾ De olika löptiderna för CHF Libor återspeglas i prissättningen av *chirds*. CHF Libors respektive löptider som fastställs på nytt på ett visst datum kan endera påverka det kassaflöde en bank erhåller från motparten med *chird* eller det kassaflöde en bank behöver för att betala till motparten med *chird*.

- (7) Den 24 juli 2013 inledde kommissionen förfaranden enligt artikel 11.6 i förordning (EG) nr 1/2003 mot dem som beslutet riktade sig till i syfte att föra förlikningsdiskussioner med dem. Förlikningsmöten med parterna hölls och parterna lämnade därefter sina formella förlikningsinlagor till kommissionen i enlighet med artikel 10a.2 i förordning (EG) nr 773/2004⁽¹⁾ endast i syfte att nå fram till en uppgörelse med kommissionen i detta förfarande och utan att det påverkar tillämpningen av eventuella andra förfaranden (nedan kallade *förlikningsinlagor*).
- (8) Den 23 september 2014 antog kommissionen ett meddelande om invändningar, och båda parter bekräftade att innehållet i meddelandet motsvarade deras förlikningsinlagor och att de fortfarande förband sig att följa förlikningsförfarandet. Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor avgav ett positivt yttrande den 17 oktober 2014 och kommissionen antog beslutet den 21 oktober 2014.

2.2 Mottagare och varaktighet

- (9) De fyra mottagarna av beslutet har deltagit i en kartell, i strid med artikel 101 i fördraget och artikel 53 i EES-avtalet under perioden från den 6 mars 2008 till den 13 juli 2009.

2.3 Sammanfattning av överträdelsen

- (10) Parterna i överträdelsen deltog i följande konkurrensbegränsande affärsmetoder: Under perioden från och med den 6 mars 2008 till och med den 13 juli 2009 diskuterade en börsmäklare hos JPMorgan vid vissa tillfällen med en börsmäklare hos RBS främst RBS framtida ränteuppgifter för att fastställa 3 månaders och 6 månaders räntor för CHF Libor under antagandet att det skulle vara gynnsamt för handelspositionen för chird för åtminstone en av de börsmäklare som deltog i kommunikationen. I detta syfte närmade sig RBS börsmäklare, eller visade vilja att närma sig, RBS uppgiftslämnare av CHF Libor för att få ränteuppgifterna till BBA i en viss riktning eller vid ett fåtal tillfällen till en viss nivå. Dessa diskussioner mellan en börsmäklare hos RBS och en börsmäklare hos JPMorgan kompletterades ibland med ett utbyte av information om nuvarande och framtida handelspositioner och avsedda priser.
- (11) Den geografiska omfattningen av överträdelsen omfattade hela EES-området.

2.4 Korrigerande åtgärder

- (12) I beslutet tillämpas 2006 års riktlinjer om böter⁽²⁾. I beslutet föreläggs böter för de två JPMorganenheter som räknas upp i punkt 5 ovan.

2.4.1 Grundläggande bötesbelopp

- (13) Grundbeloppet för de böter som ska föreläggas de berörda företagen ska fastställas på grundval av försäljningsvärdet, det faktum att överträdelsen till sin natur befins vara bland de allvarligaste konkurrensbegränsningarna, kartellens varaktighet och den geografiska omfattningen, det faktum att den otillåtna samverkan är relaterad till finansiella riktmärken och ett tilläggsbelopp för att avskräcka företag från att delta i sådana olagliga metoder.
- (14) Kommissionen utgår normalt sett från företagets försäljning under det sista kompletta räkenskapsåret under vilket det deltog i överträdelsen⁽³⁾. Den kan dock avvika från denna praxis om en annan referensperiod är lämpligare med hänsyn till särdragen i det enskilda fallet⁽⁴⁾.

- (15) Med avseende på denna överträdelse beräknade kommissionen det årliga försäljningsvärdet för JPMorgan och RBS på grundval av de kassaflöden som varje bank mottog från sin respektive portfölj av chirds med referensräntan CHF Libor och som ingicks med EES-baserade motparter, under de månader som motsvarar deras deltagande i överträdelsen, som därefter beräknas på årsbasis. Dessa försäljningsvärden diskonterades med en enhetlig faktor för att beakta chirdbranschens särdrag, t.ex. den nettning som är inbyggd i denna bransch, vilket innebär att bankerna både säljer och köper derivat så att de inkommande betalningarna nettas mot utgående betalningar.

2.4.2 Justering av grundbeloppet: Försvårande eller förmildrande omständigheter

- (16) Kommissionen fastställde inga försvårande eller förmildrande omständigheter.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 av den 7 april 2004 om kommissionens förfaranden enligt artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget (EUT L 123, 27.4.2004, s. 18).

⁽²⁾ EUT C 210, 1.9.2006, s. 2.

⁽³⁾ Punkt 13 i riktlinjerna om böter.

⁽⁴⁾ Mål T-76/06, *Plásticos Españoles (ASPLA)* mot kommissionen, ännu inte offentliggjort, punkterna 111–113.

2.4.3 Tillämpning av tröskelvärdet på 10 % av omsättningen

- (17) Enligt artikel 23.2 i förordning (EG) nr 1/2003 får de böter som föreläggs varje företag för varje överträdelse inte överstiga 10 % av den sammanlagda omsättningen för det räkenskapsår som föregår kommissionens beslut.
- (18) I detta fall överstiger inga böter 10 % av ett företags totala omsättning för det räkenskapsår som föregick den dag då detta beslut antas.

2.4.4 Tillämpning av 2006 års tillkännagivande av immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden

- (19) Kommissionen beviljade RBS full befrielse från böterna. Kommissionen har även beviljat en nedsättning med 40 % av bötesbeloppet till JPMorgan för dess samarbete i undersökningen.

2.4.5 Tillämpning av tillkännagivandet om förlikningsförfaranden

- (20) Som ett resultat av tillämpningen av tillkännagivandet om förlikningsförfaranden minskades bötesbeloppen för båda parter med 10 % och denna minskning lades till den kompensation som ges enligt reglerna om förmånlig behandling.

3. SLUTSATS

- (21) Företagen förelades följande böter i enlighet med artikel 23.2 i förordning (EG) nr 1/2003:

Företag	Böter (i euro)
RBS	0
JPMorgan	61 676 000